

**Lausunto valtioneuvoston asetuseräluonnoksesta eräksi kalastusrajoituksiksi Saimaalla**

25/11.01.04/2021

KH 23.02.2021 § 52

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt 2.2.2021 päivätyllä kirjeellä Enonkosken kunnalta lausuntoa valtioneuvoston asetuseräluonnoksesta eräksi kalastusrajoituksiksi Saimaalla.

Kalastusrajoitusten pääasiallisen sisältö on, että Maa- ja metsätalousministeriö esittää, että valtioneuvosto antaisi kalastuslain (379/2015) 59 §:n 1 momentin nojalla asetuksen, jolla kielletään saimaannorpan keskeisillä elinalueilla norpalle kaikkein vaarallisimpia kalanpyydysten ja kalastustapojen käyttö kokonaan.

Kalastusrajoitusten tavoitteena on turvata saimaannorppakannan kasvun jatkuminen. Esityksen keskeisenä ehdotuksena on rajoittaa saimaannorpan keskeisillä elinalueilla sellaisten pyydysten ja kalastustapojen käyttöä, jotka ovat tutkimus- ja seurantatulosten perusteella erityisen haitallisia saimaannorpille. Esitetyllä valtioneuvoston asetuksella kiellettäisiin kaikki verkkokalastus Saimaalla saimaannorpan poikasten keskeisillä liikkumisalueilla vuosittain 15.4. – 30.6. välisenä aikana muikkuverkkokalastusta lukuun ottamatta. Lisäksi kiellettäisiin saimaannorpalle kaikkein vaarallisimpien pyydysten käyttö kokonaan. Kalastusrajoitusten sisältö säilyisi asetuksessa pääasiassa samana kuin aikaisemmassa asetuksessa.

Asetukseen kuitenkin lisättäisiin kieltä madaltaa verkkoja pystylankojen avulla muualta kuin verkkoliinan päistä. Verkkoa ei täten saisi pussittaa eli puohteuttaa edes yksittäisillä langoilla, koska tällainen verkko kasvattaa saimaannorpan takertumisen riskiä. Pakoaukollisten norppaturvallisten rysien käyttö sen sijaan sallittaisiin ja niiden käyttöön ei tarvitsisi jatkossa hakea poikkeuslupaa.

Suurin muutos suhteessa nykytilaan tulisi rajoitusalueen laajuuden osalta. Asetusalueen pinta-alaksi esitetään todettujen norpan pesintöjen perusteella 2800 km<sup>2</sup>. Lisäys nykyiseen sopimus- ja asetusalueeseen olisi verkkokalastuskiellon osalta noin 30 km<sup>2</sup> ja voimassa olevaan asetukseen 243 km<sup>2</sup>.

Asetuksen verkkokalastuskiellon tavoitteena on erityisesti varmistaa kuuttien selviytymisen kannalta mahdollisimman turvalliset elinolosuhteet niiden ensimmäisten elinkuukausien aikana sekä edistää saimaannorpan selviytymistä lajina ja sen kannan säilyttämistä elinkykyisenä. Muiden pyydysrajoitusten tavoitteena on kieltää norpalle kaikkein vaarallisimpien pyydysten käyttö, jotta

erityisesti lisääntymiskykyiset naaraat saadaan suojeltua sivusaaliskuolleisuudelta.

Esityksellä pyritään mahdollistamaan edellytykset kalastukselle ympärivuotisesti sekä kaupallisen kalastuksen että vapaa-ajankalastuksen osalta. Kalastus mahdollistaa alueelta pyydetyn kotimaisen kalan saatavuuden kotitalouksiin, kauppoihin ja ravintoloihin. Etenkin kuhan ja ahvenen sekä muikun osalta kalastusrajoitusten sisältö määrittelee näiden lajien saaliiksi saamisen mahdollisuuksia. Koska kyseessä on taloudellisesti merkittävimmät lajit alueella, on kalastusrajoitusten sisällössä otettu huomioon näiden lajien pyyntimahdollisuudet, mutta kuitenkin vain siten, että turvataan saimaannorppakannan myönteinen kasvu myös tulevaisuudessa.

Asetuksen tavoitteen voidaan lähtökohtaisesti katsoa toteutuvan sellaisilla alueilla, joilla on voimassa kalastuslain 60 §:n mukainen vapaaehtoinen sopimus kalastuksen rajoittamisesta. Asetus ei näin ollen koski näitä alueita. Yhdenvertaisuuden kannalta on siten oleellista, että kaikille esitetyn asetusalueen osakaskunnille on tarjottu yhtäläinen mahdollisuus tehdä vapaaehtoinen sopimus, tai että tällainen mahdollisuus tullaan tarjoamaan. Sopimuksen sisällön tulee vastata annettavaa asetusta, jotta suojelutavoitteet toteutuvat.

Esitetyt kalastusrajoitukset olisivat voimassa 14.4.2026 saakka.

Lausunto tulee toimittaa 26.2.2021 mennessä kirjaamo(at)mmm.fi

Oheismateriaalina Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö 2.2.2021, Muistio Valtioneuvoston asetus saimaannorpan suojelemiseksi tehtävästä kalastusrajoituksista 29.1.2021, Valtioneuvoston asetus eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla sekä karttaliitteet 1. Pyhäselän saaristo, 2. Oriveden saaristo, 3. Joutenvesi-Kolovesi-Pyyvesi, 4. Haukivesi pohjoinen, 5. Haukivesi eteläinen, 6. Pihlajavesi läntinen, 7. Pihlajavesi itäinen, 8. Puruvesi, 9. Haapaselkä-Lepistöselkä-Katosselkä, 10. Luonteri-Lietvesi, 11. Lietvesi-Petranselkä-Suur-Saimaa ja 12. Liittokivenselkä-Yövesi.

Valmistelija kunnanjohtaja minna.laurio(at)enonkoski.fi,  
puh. 044 345 3012

### **Kunnanhallituksen päätösehdotus:**

Enonkosken kunnanhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon valtioneuvoston asetusluonnoksesta eräiksi kalastusrajoituksiksi Saimaalla:

Enonkosken kunta korostaa, että nykyiset rajoitustoimet ovat mahdollistaneet norppakannan kasvun ja ovat tällä hetkellä riittävät turvaamaan norppakannan myönteisen kehityksen lähivuosinakin.

Enonkosken kunta toteaa, että mahdolliset että kalastusrajoitukset on ensi sijassa tehtävä vesialueen omistajien ja kalatalousviranomaisten kanssa yhteistyössä ja rajoitukset tulisivat kyseeseen vasta toissijaisena rajoituskeinona. Enonkosken kunta korostaa myös, että mahdollisilla rajoitustoimenpiteillä ei tule vaikeuttaa kalastajien ja alueen vapaa-ajanasukkaiden ja vapaa-ajankalastajien toimintaa.

**Päätös:**

Kunnanhallitus totesi yksimielisesti kunnanjohtajan päätösehdotuksen lisäksi, että Enonkosken kunta ei hyväksy uusia esitettyjä kalastusrajoituksia ja mahdollisista kalastusrajoituksista on maksettava riittävät korvaukset vesialueiden omistajille.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Enonkoskella 26.2.2021

Minna Laurio  
pöytäkirjanpitäjä